Protokoll

Pensionärsrådet

9 september 2026

Region Gotland

Pensionärsrådets protokoll

Plats och tid	Bornholm, Rådhuset Visborg, 9 september 2026, klockan 13.00–15.30
Beslutande	Håkan Ericsson (S), Ordförande Birgitta Nylund (Pensionärernas Riksorganisation, PRO), 1:e vice ordförande Britt Ohlsson (SPF Seniorerna), 2:e vice ordförande Jari Karivainio (M) Fredrik Gradelius (C) Margareta Palmedal (Sv Kommunalpensionärers Förbund, SKPF) Margareta Persson (Aktiva Seniorer på Gotland) Lilian Stenman (PRO Gotland) Anja Blomberg (Pensionärernas Riksorganisation, PRO) Jan Olander (Riksför pensionärers gemenskapsgrupper)
Ersättare	Margareta Tidell (Aktiva Seniorer på Gotland) Lilian Ronander (PRO Gotland) Annica Jonsson (Pensionärernas Riksorganisation, PRO) Gerd Viberg (SPF Seniorerna)
Övriga	Linda Jacobsson, sekreterare, RSF Louise Stuxgren, samverkansledare, RSF Emma Norrby, verksamhetsutvecklare, HSF Anneli Thomsson, enhetschef, RSF Niclas Thomasson, förvaltare, TSF
Paragrafer	§ 29–40
Underskrifter	Detta protokoll har justerats digitalt och saknar därför signaturer. Sekreterare Linda Jacobsson Ordförande Håkan Ericsson Justerare Lilian Stenman

Register

PRG § 29	Inledning	4
PRG § 30	Föregående protokoll 2026-05-18	4
PRG § 31	Godkännande av dagordning	4
PRG § 32	Val av justerare	4
PRG § 33	Diskussion äldrefrågor	5
PRG § 34	Rapport socialnämnden	5
PRG § 35	Rapport hälso- och sjukvårdsnämnden	6
PRG § 36	Rapport regionstyrelsen	8
PRG § 37	Rapport. God och nära vård	9
PRG § 38	Hyror och försäkringar Säbo	11
PRG § 39	Övriga frågor	11
PRG § 40	Mötet avslutas	11

PRG § 29 Inledning

Ordförande Håkan Ericsson (S) hälsar alla välkomna och förklarar mötet öppnat.

Louise Stuxgren, samverkansledare, regionstyrelsförvaltningen, är ny eftersom Cecilia Krook har gått i pension. Hon är en av tre samverkansledare och har hand om gruppen 18 år och uppåt. Louise är socionom i grunden och har arbetat både statligt och kommunalt tidigare. Hon arbetar under ekonomidirektören. Får uppdrag från socialdirektör och hälso- och sjukvårdsdirektör. Det är många olika prioriteringar. Arbetar förebyggande, främst efter Nya SOL (socialtjänstlagen), med anhöriga. Allt handlar om God och nära vård.

Alla representanter från pensionärsorganisationerna presenterar sig för Louise.

PRG § 30 Föregående protokoll 2026-05-18

Föregående protokoll 2026-05-18 godkänns och läggs till handlingarna.

PRG § 31 Godkännande av dagordning

Dagordningen godkänns.

PRG § 32 Val av justerare

Till justerare valdes Lilian Stenman, Pensionärernas Riksorganisation (PRO).

PRG § 33 Diskussion äldrefrågor

Vitkålens renoveringar av badrum diskuterades. GotlandsHem behöver ha bättre dialog med sina hyresgäster. Efter renoveringarna kommer hyrorna att höjas. En samrådsgrupp har bildats i området.

Pensionärsrådet efterfrågar mer information om: Demensmässan 23 september 2026 kl. 13.00 - 18.00 i Ljusgården, Visborg.

Hälsa 65+ Det är många aktiviteter som är likadana. Föreningar läggs ner. Svårt med volontärer i pensionärsorganisationer som kan engagera sig. De som är aktiva gör redan väldigt mycket. Det behövs mer samordning av aktiviteter tillsammans med olika intresseföreningar, pensionärsorganisationer och Röda Korset.

PRG § 34 Rapport socialnämnden

Regionens budget- och skuldrådgivning flyttas från regionstyrelseförvaltningen till socialförvaltningen.

Nämnden behandlade en revidering av digitaliseringsplanen för hur digitala hjälpmedel effektivt kan användas inom socialförvaltningen.

Nämnden beslutade om avtalet om den samverkan som ska ske med pensionärsorganisationerna och Gotlands Stadsmission om åtgärder för att bryta ensamheten bland äldre och öka äldres digitala kunnighet och förmåga.

Informations gavs om hur det nya språkkravet för personal inom äldreomsorgen ska tillämpas inom socialförvaltningen.

Nämnden fick en rapport om arbetet mot våld i nära relationer. Det gäller våld mot unga och våld mot äldre. Runt om på alla arbetsplatser finns nyckelpersoner som har kunskap om våldet natur och vågar fråga.

Beslutades också om projektdirektiv för en hållbar socialtjänst, det vill säga hur vi ska genomföra intentionerna i den nya socialtjänstlagen med mer förebyggande arbete, ökad samverkan med andra och användande av forskning och evidensbaserade metoder. Processen med att genomföra intentionerna i den nya socialtjänstlagen kommer att pågå i minst 10 år framåt. Därför viktigt att ha en tydlig plan för genomförandet.

Håkan Ericsson (S), ordförande i socialnämnden

PRG § 35 Rapport hälso- och sjukvårdsnämnden

Sedan föregående rapport har hälso- och sjukvårdsnämnden hållit ett sammanträde.

Från detta vill jag särskilt lyfta följande punkter:

1. Juridisk utredning kring Laboratoriemedicinskt Centrum Gotland (LMCG)

Region Gotland har tillsammans med Region Stockholm under en tid analyserat och tillsammans sökt hitta lösningar på hur vi kan öka kapaciteten, samordna provtagning och avhjälpa svagheter i exempelvis bemanning och utrustning.

Ett av spåren som undersökts har varit att Region Stockholm genom Karolinska skulle kunna driva labbet på Visby lasarett och därigenom skapa samordnings- och skalfördelar. Därför har det genomförts en juridisk utredning kring huruvida detta vore en möjlig väg framåt.

Utredningens slutsats är att den vägen sannolikt är stängd givet rådande lagstiftning även om vissa öppningar finns. Arbetet beslutades med anledning av rapporten få vila tills vidare.

2. Nytt huvudjournalsystem

Region Gotland har tillsammans med Region Stockholm genomfört en upphandling av ett nytt huvudjournalsystem. Cambio Cosmic tilldelades uppdraget och nu pågår arbete för att utforma och testa systemet så att det fullt ut möter de behov som finns av god journalfunktionalitet i vårdens många verksamheter.

Nämnden fick ta del av handlings- och implementeringsplanen för systemet. Punkten syftade också till att belysa vår upphandling i relation till den kritik mot systemet som framkommit i media.

Informationen gav större trygghet i att de vägval Region Gotland och Stockholm gjort ger helt andra förutsättningar för en lyckad slutprodukt när dagens journalsystem ska ersättas innan 2030.

3. Sterilcentralen

Tekniken på sterilcentralen på Visby lasarett som ansvarar för att sterilisera merparten av allt material som används inom sjukvården havererade innan sommaren. Det medförde stora störningar i verksamheterna och beslut fattades att avbryta all verksamhet som använder sterilt material till dess att vi skaffat oss kunskap om vari problemen består.

Parallellt påbörjades ett intensivt arbete i tre spår:

1. Anskaffning av tillfällig utrustning för att öka kapaciteten.
2. Säkra transportflöden av sterilt materiel från Region Stockholm.
3. Säkerställa att den redan sedan tidigare påbörjade upphandlingen av nya maskiner påskyndades och påbörja ombyggnation av sterilcentralen.

Sammanfattningsvis klarade verksamheterna av att relativt snabbt bygga upp alternativ kapacitet och återuppta elektiv och akut verksamhet. Den nu påbörjade ombyggnationen och iordningsställande av ny sterilcentral kommer vara på plats inom kort. Givet den situation som uppstod passade man på att utöver att byta själva maskinparken också genomföra sedan tidigare nödvändiga ombyggnationer för att skapa ett bättre flöde och arbetsmiljö i verksamheten.

Avslutningsvis uppvisar sjukvården fortsatta ekonomiska underskott och arbetet för att nå en ekonomi i balans fortsätter. Tandvårdens positiva utveckling fortsätter och sannolikt kommer minst en av de två pausade folktandvårdsklinikerna kunna återöppnas under hösten.

Filip Reinhag (S), ordförande i hälso- och sjukvårdsnämnden

PRG § 36 Rapport regionstyrelsen

Några punkter från regionstyrelsens möte i juni:

Återapportering av det som hänt i Hälsa genom hela livet.

Bedömning

Mycket arbete har gjorts under perioden, både kring de specifika aktiviteter som finns i färdplanen, men också kopplat till de förflyttningsområden som färdplanen pekar ut. En tydlig förflyttning ses i närmare samverkan mellan skola, vård och omsorg. Arbetet med omställning till Hälsa genom hela livet är angeläget och behöver fortsätta ske i samverkan. Ett politiskt långsiktigt ägandeskap i respektive politiskt forum är avgörande för att omställningen ska lyckas. Att berörda politiska forum aktivt ställer sig bakom stärker förutsättningarna.

Omställningen handlar primärt om att ställa om för att klara att erbjuda ett välfärdssystem utifrån de behov som finns i befolkningen. Bedömningen är att omställningen har stor ekonomisk påverkan. Det finns behov av kortsiktig finansiering av ”puckelkostnader”, finansiering av införandeperioder innan effekter ses och för att möjliggöra att testa nya arbetssätt etc. Det finns också behov av stadigvarande stärkt finansiering och prioritering av hälsofrämjande insatser.

Riktlinje för arbetet mot kränkande särbehandlingar, trakasserier och repressalier

Regionstyrelsen reviderande och skärpte riktlinjerna för alla slags kränkande särbehandling.

Region Gotland har nolltolerans avseende alla slags kränkande särbehandlingar. Detta gäller såväl alla slags trakasserier (inklusive sexuella trakasserier) enligt arbetsmiljölagen, sexuellt ofredande enligt brottsbalken samt kränkningar och repressalier enligt diskrimineringslagen. Som anställd inom Region Gotland är du alltid skyldig att uppträda på ett respektfullt och anständigt sätt mot de personer du möter i ditt arbete. Region Gotland har som arbetsgivare ansvaret för en arbetsmiljö fri från olycksfall, ohälsa och orimlig psykisk belastning. Chefer och medarbetare har alla ansvar och skyldighet att uppmärksamma och signalera missförhållande eller utsatthet. Chefen har det formella ansvaret för att åtgärder vidtas. Det är också chefens ansvar och skyldighet att förebygga och vid händelse se till att kränkning eller trakasserier omedelbart upphör. Händelsen ska alltid utredas och dokumenteras. Arbetet med att förbättra kunskapen om kränkande särbehandling och förhindra att det sker ska vara ett kontinuerligt arbete som årligen följs upp på samverkans alla olika nivåer.

Håkan Ericsson (S), ersättare i regionstyrelsen

PRG § 37 Rapport. God och nära vård

Emma Norrby, verksamhetsutvecklare, hälso- och sjukvårdsförvaltningen, informerar om rapporten God och Nära vård.

Hälsa genom hela livet - God och Nära vård. Omställning till ett samhälle som utgår från individen och fokuserar på att stärka hälsa hos såväl friska som sjuka. Demografin är att färre ska försörja fler, förändrade behov, digitaliseringen förändrar beteenden och det ska vara jämlik hälsa. Många sjukdomar kan man ha genom hela livet.

Lokal målbild - Hälsa genom hela livet:

Goda vanor i vardagen - Vara mån om sin hälsa, vanor grundläggs tidigt. Kost, rörelse, alkohol, tobak, men också sömn, återhämtning och sociala relationer.

Stöd för att främja hälsan - Utifrån behov och förutsättningar, kunskap, tjänster, produkter och sociala sammanhang.

Samordnade insatser nära mig - Evidensbaserat, personcentrerat och sammanhållet. Nära betyder olika saker.

Egen kraft och förmåga - Egna förmågor och nätverk, som alla har, men den varierar. Utforma för att stärka trygghet är grundläggande egenvård - själv och i samverkan.

Frågan: Vad är viktigt för Dig?

Samhällskontrakt under omdaning:

Tillsammans för bästa möjliga hälsa genom hela livet - vardagsliv, stöd för kropp och själ, primärvård och specialiserad vård. Att ett starkt samhälle för hälsa behöver ta sin utgångspunkt i människors vardagsliv och stärka förutsättningarna för individens hälsa. Stöd och insatser behöver ges så nära människors vardag som det är funktionellt. När behov inte kan tillgodoses på en nivå sker stegvis samverkan med nästa del i systemet. Den gemensamma målbilden om hälsa genom hela livet för individen skapar ett samhällssystem med en rörelse som drar mot det friska.

Uppdrag från regionfullmäktige 2020 - 2027: Färdplan - hälso- och sjukvårdsförvaltningen, socialförvaltningen, utbildnings- och arbetslivsförvaltningen och regionstyrelseförvaltningen.

Fem förflyttningsområden:
- Öka människors delaktighet.
- Arbeta mer hälsofrämjande.
- Stärka primärvården.

- Främja egenvården.
- Samordna vård och omsorg.

Vårdens förflyttningar från reaktiv till proaktiv och hälsofrämjande.

En socialtjänst som möter framtid och samtid - långsiktigt omställningsarbete.

Exempel på vad som gjorts:

- Öppna förskolan i samverkan.
- FOSSAM (första linjen, skola, socialtjänst i samverkan).
- Mini-fossam.

- SIP (samordnad individuell plan) som gemensamt arbetssätt – riktlinje och utbildning.
- Psykisk ohälsa genomlysning.

-Gemensam riktlinje fasta kontakter:
- Fast läkare vid vårdcentra.l
- Fast omsorgskontakt i hemtjänst.
- Fast vårdkontakt för dem med behov.

Arbetat med vad de olika rollerna och tjänsterna innebär. Ingen skillnad på primärvård eller privat vård. Alltid utgå från individen. Kommunal vård, från 1 juli 2026 gäller en ny lag att alla ska ha en fast läkare och en fast vårdkontakt om man behöver det.

- Ny riktlinje, nya rutiner och utbildning vid utskrivning.
- Palliativ vård i hemmet.
- Tydligare ansvarsfördelning kring sjukvård i hemmet.
- Kartläggning rehabiliterande vård.
- Friskvårdskurser.
- Ramverk för samverkan skola, vård och omsorg.
- Samverkansstruktur.

PRG § 38 Hyror och försäkringar Säbo

Anneli Thomsson, enhetschef, regionstyrelseförvaltningen och Niclas Thomasson, förvaltare, teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen, informerar om hyror och försäkringar Säbo, särskilt boende.

Niclas förklarar hur hyrorna för Säbo sätts. Det är kvadratmeterhyra för t ex 1 rum och kök, bruksvärde skickas till hyresgästföreningen, som har ett normvärde. Gemensamhetsytor som toaletter i korridoren, tv-rum och matsal ingår. El och Wifi ingår (RG public). 30 kvm egna rummet. 60 kvm gemensamhetsutrymmen, delas på alla boenden. Det blir en hyra på runt 14 000 kr inkl. all omsorg och boende. 70 000 kr står Region Gotland för.

Anneli förklarar att alla behöver teckna en egen hemförsäkring, som är för det egna boendet och sina värdesaker. Även en tilläggsförsäkring, som olycksfallsförsäkring kan behöva tecknas. Region Gotland har en egendomsförsäkring för de allmänna ytorna och för fastigheten. Det finns skadelagstiftning, som gör det möjligt att ansöka om skadestånd. Gäller inte vid olycka, som är en plötslig yttre händelse.

PRG § 39 Övriga frågor

På nästa pensionärsråd den 2 november:

Öystein Berge: Chefsorganisation, utbildning inom socialförvaltningen, planerare, äldrekunskap?

Hyresgästföreningen bjuds in - hur sätts hyror för Säbo?

PRG § 40 Mötet avslutas

Ordförande tackar de närvarande för deltagandet och förklarar dagens möte avslutat.

Nästa möte måndag 2 november.